

Tisztelt Kollégák!

Engedjék meg, hogy megkülönböztetett figyelemmel köszöntsem Önöket a Ruzisztikai Központ 12. nemzetközi ruzisztikai konferenciáján. A megkülönböztetett figyelemnek az egyik oka az, hogy a kar talán legrégebbi, folyamatosan megrendezésre kerülő történész konferenciájáról van szó. 1998 óta, az akkori, eredeti célkitűzéseknek megfelelően minden második évben volt az ELTE BTK-n nemzetközi ruzisztikai konferencia. Sőt, 2015-ben csak egy évet pihentek a szervezők és a Ruzisztikai Központ fennállásának 20. évében megrendezték a 10. konferenciát. Ez az ütemváltás azért is jól jött, mert így a 11. konferencia pont az oroszországi forradalmak 100 éves évfordulójára esett, ami tálcán kínálta a körüljárandó témát. Idén pedig olyan kérdésekről lesz szó, amelyek a lehető legnagyobbra tágítják az időkereteket és a történeti források újszerű interpretálási lehetőségeit helyezik a fókuszba. Kitűnő választás, hiszen ez lehetőséget teremt arra, hogy olyan specialisták lépjenek szakmai párbeszédbe, akik a hagyományos tudományterületi felosztások keretein belül nem találkoznának össze szakmai fórumokon. Az interdiszciplinaritás korunk tudományosságának egyik fontos hívószava, ami a most kezdődő konferenciát is jól jellemzi.

A legmesszebről érkező, leghűségesebb előadók, Ann Kleimola a Nebraska Egyetemről és Brigit Farley a Washington Egyetemről 1998 óta minden alkalommal jelen voltak a budapesti történeti ruzisztikai konferenciákon, és ezzel – a szervezők mellett – ők is hozzájárulnak az intézménnyé váló konferenciasorozat stabilitásához. Elmondható, hogy a Ruzisztikai Központ ennek a konferenciasorozatnak és a rá épülő köteteknek is köszönheti, hogy az egész világon jegyzett történeti ruzisztikai műhellyé vált, amely apró gravitációs centrumként funkcionál az oroszországi és nyugat-európai iskolák találkozásához.

Az állandóság mellett persze nagy érték a megújulás készsége is. A Ruzisztikai Központ a kar nemzetközileg egyik legaktívabb egysége. Tudomásom van róla, hogy évről évre új szakmai kapcsolatokat alakít ki, amelyeket azután igyekszik tartós partnerséggé fejleszteni. A moszkvai és szentpétervári, legkitűnőbb és legismertebb akadémiai és egyetemi intézmények mellett mintegy tíz éve az

Orosz Tudományos Akadémia jekatyerinburgi tagozata és az Uráli Föderatív Egyetem Történelem Kara is szoros szakmai kapcsolatot jelent a Ruszisztikai Központ életében. A legfrissebb aktív együttműködés pedig az Orosz Tudományos Akadémia Világtörténeti Intézetéhez fűzi a budapesti ruszisztikát. Már ennek is három éves múltja és több kézzel fogható eredménye van: közös tudományos könyvkiadás, szakmai csereutak, egy közös kutatócsoport és a ma kezdődő konferencia, amely az azonos című 3 éves kutatási projekt legrangosabb eseménye. Szeretném név szerint megemlíteni, hogy a kutatócsoportot orosz részről Maja Petrova vezetésével Lorina Repina és Irina Konovalova képviseli, magyar részről pedig Szvák Gyula vezetése mellett Gyimesi Zsuzsanna, Gyóni Gábor, Krausz Tamás és Szaniszló Orsolya képviseli a mostani konferencián. Közös kutatócsoport fűzi össze az ELTE BTK-t a jekatyerinburgi egyetemmel is, amely a XX. századi kelet-európai történelemre és a 'homo sovieticus' fogalom interpretációira fókuszál. Itt is szeretném nevesíteni, hogy orosz részről Julia Ruzsina vezetésével Julia Matvejeva, Alekszej Antosin és Vlagyiszlav Bortnyikov, magyar részről Gyimesi Zsuzsanna vezetésével Krausz Tamás, Schiller Erzsébet és Szabó Viktor képviseli a kutatócsoportot, akik szintén valamennyien fel fognak lépni az elkövetkezendő két napban.

A számok nyelvén szólva –3 ország, 7 város, 10 intézmény 30 kutatójának előadására fog rövidesen sor kerülni. Különböző generációk képviseltetik magukat: az előadók több mint egyharmada alig 30 éves. Ez a kutatói utánpótlás és a folytonosság záloga: úgy tud bekerülni a fiatalok szemléletmódja a szakmai vérkeringésbe, hogy nem alakul ki törésvonal. Ez óriási szó a mai digitalizálódott világban. Mindez egyébként elmondható a Ruszisztikai Központ működéséről is, hiszen a nagy generáció, az alapítók – Szvák Gyula és Krausz Tamás – immár professor emeritusként segítik tovább a szakmai folyamatokat. A fő terhet viszont 2018 óta Gyimesi Zsuzsanna és az általa vezetett központ fiatal munkatársai cipelik tovább. Másfél év távlatából kitűnik, hogy nem hoznak szégyent az alapító generációra.

A konferenciát ezennel megnyitom. Jó munkát kívánok és kívánom, hogy két év múlva újra üljenek össze nálunk, az ELTE BTK falai között!